

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 8718 poseł Katarzyny Osos z 25 marca 2025 roku w sprawie organizacji i prowadzenia przez powiat biblioteki publicznej, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest świadome trudności, z którymi mierzą się powiatowe biblioteki publiczne, wynikających głównie z braku odpowiedniego finansowania, zasobów kadrowych i organizacyjnych. Odtworzenie sieci powiatowych bibliotek publicznych po reformie samorządowej w 1999 r. okazało się dla reaktywowanych powiatów dużym wyzwaniem. Z tej m.in. przyczyny ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2393), obok tworzenia biblioteki od podstaw, dopuszcza możliwość powierzenia zadań biblioteki powiatowej innej - gminnej lub wojewódzkiej bibliotece publicznej.

Przechodząc bezpośrednio do kwestii prawnych dotyczących problemów z powierzeniem zadań biblioteki powiatowej innym bibliotekom publicznym przez powiaty zielonogórski i gorzowski, w związku z brzemieniem art. 20a. ust. 2 ustawy o bibliotekach, informuję, że MKiDN nie otrzymuje od powiatów „obwarzankowych” propozycji dokonania zmian ustawowych, dotyczących tworzenia powiatowych bibliotek publicznych.

Ww. przepis stanowi „(...) Biblioteka publiczna, której organizatorem jest gmina działająca w mieście będącym siedzibą samorządu powiatowego, może wykonywać zadania, o których mowa w ust. 1, na podstawie porozumienia zarządu powiatu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) (...)”.

Wg opinii MKiDN przepis reguluje wyłącznie warunki, jakie powinno spełniać porozumienie w przypadku, gdy zadania powiatowej biblioteki publicznej zostaną powierzone gminnej bibliotece publicznej działającej w mieście będącym siedzibą powiatu, oraz podmioty uprawnione do zawarcia tegoż porozumienia. Nie zawiera natomiast ograniczeń co do wskazanej w art. 19 ust. 3 ustawy o bibliotekach możliwości powierzenia gminnej bibliotece publicznej działającej i mającej swoją siedzibę na obszarze powiatu zadań powiatowej biblioteki publicznej.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach powiat organizuje i prowadzi co najmniej jedną powiatową bibliotekę publiczną. Zadania powiatowej biblioteki publicznej może wykonywać na podstawie porozumienia wojewódzka lub gminna biblioteka publiczna działająca i mająca swoją siedzibę na obszarze powiatu. Zauważyć w tym miejscu należy, że z treści ww. przepisu nie wynika, aby możliwość zawarcia takiego porozumienia została ograniczona - w przypadku gminnych bibliotek publicznych - wyłącznie do tych bibliotek, które mają siedzibę i działają w miastach będącymi siedzibami powiatów.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ponadto art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) wskazuje, że gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego. Natomiast art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.) przewiduje, że powiat może zawierać porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego, a także z województwem, na którego obszarze znajduje się terytorium powiatu.

W świetle ww. przepisów nie ma – zdaniem służb prawnych MKiDN – przeszkód, aby zadania powiatowej biblioteki publicznej powierzyć gminnej bibliotece publicznej, mającej siedzibę i działającej na terenie powiatu, ale niemającej siedziby w mieście będącej siedzibą powiatu.

Należy nadmienić, że ministerstwu znane są m.in. przypadki, gdy zadania biblioteki powiatowej realizuje gminna biblioteka publiczna, która nie działa w mieście będącym siedzibą samorządu powiatowego.

Niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę opisane przez panią poseł okoliczności, w tym wspomniane rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubuskiego nr NK-I.4131.65.2018.IWIT z dnia 12 kwietnia 2018 r., Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozważy analizę opisanego problemu, w szczególności ocenę skali jego występowania. Podjęcie dalszych działań, wskazanych przez panią poseł i oczekiwanych przez powiaty zielonogórski i gorzowski, musi zostać poprzedzone dokładnym zdiagnozowaniem problemu. Obecnie nie jest możliwe jednak określenie terminu przeprowadzenia oraz zakończenia działań analitycznych.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel